

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Саторов Далерчон Қурбонович дар мавзӯи
«Шароитҳои ташкилӣ-педагогии рушди салоҳиятҳои иттилоотӣ-
коммуникатсионии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми
таҳсилоти баъдидипломӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои
педагогӣ аз руи иҳтиноси 13.00.02 – Назария ва методикаи омӯзиши
парвариш (информатика, таҳсилоти олии касбӣ)

Тағйиротҳои ҷиддӣ дар ҷомеаи муосир нисбати ба мутахассиси ҷавон
омӯзонидани малакаҳои ҳаётӣ ва меҳнатӣ дарҳостҳои навро пешниҳод мекунад,
ки вобаста ба он таҷдид ва дигаргунсозии соҳаи маориф рӯй медиҳанд ва
ҳангоми ин омодакунии самараноки бисёрзинаи касбии мутахассисони ҷавон
ташкил мешавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таъқид
кардаанд: «Давлат доир ба масъалаи татбики технологияҳои компютерӣ дар
муассисаҳои таълимӣ дикқати калон зохир мекунад, зоро карни XXI замони
технологияҳои иттилоотӣ ва иртиботӣ мебошад. Татбики техникаи нав, баҳусус
бо компютерҳо таъмин намудани муассисаҳои таълимӣ имкон медиҳад, ки сатҳ
ва сифати таълим беҳтар карда шуда, методҳои муосири гирифтани донишҳо
мавриди истифода карор бигиранд».

Ҳамин яке аз унсурҳои асосии ҷараёни таълим дар мактаби унсурҳои олии
муосир ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ-иртиботии таълимгирандагон
мебошад, ки аз талаботи мақсади маълумоти олии муосир бар меояд.

Автореферати диссертатсияи мазкур ба омӯзиши ташаккули донишҳои
иттилоотию иртиботии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар
ҷараёни омӯзиши фанни «Технологияи иттилоотӣ» равона карда шудааст.

Намояндагони соҳаҳои донишҳои техникий ва гуманитарӣ ба масъали
ташаккули донишҳои иттилоотию иртиботии шаҳсият таваҷҷуҳи хоса зохир
мекунанд.

Дар солҳои 90-уми қарни XX дар баробари ҷаҳониshawии иттилоотии
ҳамагонии ҷараёнҳо дар ҷаҳон, минҷумла дар ҷумҳурии мо, дикқати маҳсус ба
донишҳои иттилоотию иртиботӣ дода шуда истодааст.

Мақсади тадқикоти Д.Қ. Саторов баррасии шароитҳои ташкилӣ -педагогии
рушди салоҳиятҳои иттилоотӣ-коммуникатсионии омӯзгорони мактабҳои олии
тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ ва тағтиши эксперименталии
модели рушди салоҳиятҳои иттилоотӣ-коммуникатсионии омӯзгорони
мактабҳои олии тиббӣ равона гардидааст.

Методҳои таҳқиқоти диссертатсия: Дар раванди амалишавии таҳқиқот
Д.Қ. Саторов аз усулҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ истифода бурда, ки ба усулҳои
назариявӣ тааллук доранд: таҳқиқоти маводҳои меъёрии таҳсилот бо мақсади

муайян намудани мохияти проблемаи бардошташуда ва ошкоркуни роҳҳои қонуни онҳо; гузаронидани таҳқикоти таъриҳӣ-педагогӣ бо максади ҳалли проблемаҳо дар самти таъриҳӣ; бо ёрии татбики таҳқикоти назариявӣ-методологӣ ташаккулдихии қоидаҳои аввалияи проблемаҳои таҳқикшаванда; таҳлили мағҳумӣ- истилоҳӣ имкон дод, ки унсури мағҳумии проблема кушода шавад; таҳқикоти системавӣ – баррасии маҷмуии проблемаҳо; моделикунонӣ - бо максади ташаккулдихии модели педагогии соҳторҳои салоҳиятнокии иттилоотии омӯзгор ва муайян намудани шароитҳо барои татбики самарабахши фаъолият истифода бурда шуд.

Таҳти мағҳуми омӯзиши *усулҳои таҷрибавии рисолаи мазкур* инҳо фаҳмида мешаванд: таҳлил ва батанзимдарории таҷрибаи ба дастомада бо максади фаъолияти самарабахш, таҷрибаи оммавии омодасозии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ; амалисозии таҷрибаи ташхискунанда бо максади таҳлил ва арзёбии салоҳиятҳои иттилоотии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ; гузаронидани таҷрибаи ташаккулдиханда дар доираи татбики амалии модели ташаккулдихии салоҳиятҳои иттилоотии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ ва шароитҳои фаъолияти самарабахш; усули мушоҳида, анкетаронӣ, пурсиш, тестикунонӣ, худмуоина; усулҳои квалиметрикии самаранокии ташаккулдихии салоҳиятҳои иттилоотии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ; истифодаи усулҳои омории коркарди маводҳо.

Навғонии илмии натиҷаи таҳқикот:

1. Дар таҳқикот стратегияи назариявӣ-методологии рушди салоҳиятҳои иттилоотии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ муайян карда шудааст. Ин имкон дод, ки таҳқикоти чукури назариявӣ ва амалӣ анҷом дода шавад, ки барои ба даст овардани мақсад ва вазифаҳои пешгузошташуда амалӣ карда шуд.
2. Ҳусусият ва мохияти салоҳиятҳои иттилоотии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ ташаккул дода шуд. Соҳтори он дар қоидаҳои амалию ҳадафноки вобаста ба захираҳои техники, алоқаи байніҳамдигарии мундариҷаи салоҳиятнокӣ ва фазои иттилоотӣ ифода мейёбад.
3. Модели ташаккулдихии салоҳиятҳои иттилоотии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ ба шакл дароварда, истифода бурда шуд. Модел аз се унсур иборат аст: ташхисӣ-ибтидой, фосилавӣ, ҷамъбастӣ; унсури мундариҷавӣ-технологӣ – рушди марҳилавии салоҳиятҳои иттилоотӣ буда, бо системанокӣ, вариантнокӣ, алокамандӣ бо фазои беруни иттилоотӣ, ҳадафнокии амалӣ фарқ карда меистад ва дар

заминаи хадафҳои гуманистӣ, интегратсия, технологиянокӣ, хадафмандии касбии мундариҷаи таҳсилот амалӣ карда мешавад.

4. Барномаи маҳсусгардонидашудаи рушди салоҳиятҳои иттилоотии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ таҳия карда шуд, ки марҳилаҳои заминавии назариявӣ ва амалӣ-технологиро дар бар мегирад.

5. Комплекси шароитҳои педагогии рушди салоҳиятҳои иттилоотии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ ошкор карда шуд, ки инҳоро дар бар мегиранд: а) ташкили таъмини таҳрикотӣ-хавасмандкуни раванди рушди салоҳиятҳои иттилоотӣ-коммуникатсионии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ; б) дар раванди таълим истифода бурдани системаи вазифаҳо оид ба соҳтани объектҳои касбӣ-ҳадафии иттилоотӣ.

Хулоса: рисолаи илмии Саторов Далерҷон Курбонович дар мавзӯи «Шароитҳои ташкилий-педагогии рушди салоҳиятҳои иттилоотӣ-коммуникатсионии омӯзгорони мактабҳои олии тиббӣ дар низоми таҳсилоти баъдидипломӣ» таҳқиқоти илмӣ-таҳассусии анҷомёфта ба ҳисоб рафта, аз рӯи ҳаҷм, арзиши назарӣ ва амалӣ ҷавобғӯ ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аст ва муаллифи он сазовори соҳиб шудан ба дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогика аз рӯи ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи омӯзишу парвариш (информатика, таҳсилоти олии касбӣ) мебошад.

Мудири кафедраи технологияи иттилоотӣ
ва амнияти иттилоотӣ-и Академияи
идоракуни давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон,
н.и.п. дотсент

10.06.2021

Сурога: 734003, Республика Таджикистан, г.Душанбе ул. Саид Носир, 33

Тел: +992 939996099

E-mail: silmon@mail.ru

Мавлоназаров
Силмон Силтонназарович

Тасдик мекунам:

Сардори Раёсати кадрҳо,
коргузорӣ ва корҳои маҳсус

Қувватзода С.З.

10.06.2021 с.

